

ELLINGSEN SEAFOOD AS AVD HOVEDKONTOR
Postboks 56
8320 Skrova

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Ellingsen Seafood AS lakseslakteri Kontrollnummer: 2022.118.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Trine Stiberg

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:

Tonje Olsen

Harald Rishatt

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Nordland:*

Trine Moland

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Ellingsen Seafood AS lakseslakteri den 29.09.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket fire avvik og ga én anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens dokumenterte risikovurderinger har mangler innenfor temaet ytre miljø.
- Virksomhetens skriftlige rutine for håndtering av farlig avfall har vesentlige mangler.
- Miljørisikoanalysen for tanklagring av maursyre mangler vurdering av sårbarheten av miljøet som kan bli påvirket av et utslipp.
- Virksomheten har ikke fettavskiller i renseanlegget for prosessavløpsvann.

Anmerkninger:

- Måleprogrammet bør konkretisere hva som skal skje etter at vannprøven er samlet opp i flaske.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

13. oktober 2022	Espen Olaf Henriksen	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Vågan kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ELLINGSEN SEAFOOD AS AVD HOVEDKONTOR	
Organisasjonsnr.: 972718807	Eies av: 991952829
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Ellingsen Seafood AS lakseslakteri	Anleggsnr.: 1865.0210.01
Kommune: Vågan	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Ellingsen Seafood AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Ellingsen Seafood AS innen 15. desember 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 13. september 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Ellingsen Seafood AS bli ilagt et gebyr på kr 21 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens dokumenterte risikovurderinger har mangler innenfor temaet ytre miljø.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 6.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 beskriver kravene til hva internkontroll skal inneholde og hvilke deler av dette som skal være dokumentert skriftlig. I andre ledd nr. 6 heter det at

virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Denne delen av internkontrollen skal være dokumentert skriftlig.

I inspeksjonen kunne Ellingsen Seafood AS dokumentere at de har risikovurderinger som dekker en rekke mulige farer og problemer. Likevel savner vi vurderinger av flere til dels vesentlige forhold knyttet til virksomhetens påvirkning på ytre miljø.

- Mulige effekter av utslipp til vann: Virksomhetens prosessavløpsvann blir sluppet ut i Skrova havn. I inspeksjonsmøtet kom det fram at utslippet ved enkelte anledninger har gitt synlig forurensning i vannoverflata. Etter forurensningsforskriftens § 26-4 skal prosessavløpsvann fra fiskeforedling føres til offentlig avløpsnett eller til sjø med god vannutskiftning. Vi er kjent med at Ellingsen Seafood AS har søkt om å få legge ny utslippsledning som skal gå ut av havna. Virksomheten er altså i ferd med å iverksette risikoreduserende tiltak, men vi påpeker uansett at muligheten for uheldige virkninger av utslipp til vann burde vært inkludert i virksomhetens skriftlig dokumenterte risikovurderinger.
- Støyforurensning: I forbindelse med inspeksjonen ble vi oppmerksom på påfallende støy fra en kjøleanleggs-kompressor som er plassert vendt opp mot boligbebyggelse langs Havneveien. Slakteriet har også regelmessige anløp av brønnbåt som kommer ca. kl. 03, og som starter pumping av laks ca. kl. 05. Forurensningsforskriftens kapittel om fiskeforedlingsbedrifter (kap. 26) inneholder ingen bestemmelser om tillatte støynivåer. Støy som gir nevneverdig skade eller ulempe¹ kan være brudd på forurensningsloven § 7 (plikt til å unngå forurensning), planbestemmelser og forskrift om miljørettet helsevern. I inspeksjonsmøtet fikk vi vite at det er under vurdering å bygge inn eller skjerme den omtalte kompressoren, noe som vil være et risikoreduserende tiltak. Uansett bør risikoen for ulovlig eller plagsom støyforurensning inngå i virksomhetens dokumenterte miljørisikovurdering.
- Andre forhold som bør være inkludert i den skriftlige risikovurderinga er feilsortering av farlig avfall, uhell med spillolje, plagsom lukt, feil på renseanlegg/akutt utslipp av urensset vann.

Avvik 2

Virksomhetens skriftlige rutine for håndtering av farlig avfall har vesentlige mangler.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, andre ledd nr. 7.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften krever i § 5 andre ledd nr. 7 at virksomheter skal *iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen*. I den forbindelse legger vi vekt på at virksomheter må ha gode dokumenterte rutiner som sikrer at farlig avfall blir håndtert forsvarlig og ellers i

---

¹ Se lov om vern mot forurensninger og mot avfall (forurensningsloven) § 8 tredje ledd

tråd med kravene i forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 om farlig avfall.

Ellingsen Seafood AS har utarbeidet en prosedyre for avfallshåndtering, men denne rutinebeskrivelsen må forbedres slik at kravene til håndtering av farlig avfall blir ivaretatt. For det første må begrepsbruken oppdateres i tråd med gjeldende regelverk. Begrepet «spesialavfall» ble i 2003 erstattet med begrepet «farlig avfall». For det andre må det tydeliggjøres hvilke typer farlig avfall som vanligvis oppstår i virksomheten. Videre må prosedyren sikre at kravet om årlig innlevering (avfallsforskriften § 11-8) blir oppfylt.

På inspeksjonstidspunktet hadde ikke lakseslakteriet Ellingsen Seafood AS et oversiktlig system for mellomlagring av farlig avfall. Lysrør var lagret et sted, spillolje et annet sted, og det var ikke satt av noen egen plassering for mellomlagring av tomme spraybokser og brukte oljefiller/absorbenter. Det er ikke et krav at alt farlig avfall lagres på samme sted, men samlet lagring kan gjøre det enklere å følge opp at alt farlig avfall er godt merket, er sikret mot utslipp/lekkasje og blir innlevert årlig. Uansett må lagersted for hver enkelt type farlig avfall komme klart fram i rutinebeskrivelsen.

Avvik 3

Miljørisikoanalysen for tanklagring av maursyre mangler vurdering av sårbarheten av miljøet som kan bli påvirket av et utslipp.

Avvik fra:

Forskrift om begrensnng av forurensning (forurensningsforskriften) kap. 18 Tanklagring av farlige kjemikalier og avfall § 18-4

Kommentarer:

Ellingsen Seafood AS lakseslakteri har en 15 m³ lagertank for maursyre til bruk i ensilasje. Maursyre er klassifisert etter forskrift om klassifisering mv. av stoffer (CLP-forskriften), noe som innebærer at stoffet regnes som et farlig kjemikalium.

For tanker med farlige kjemikalier som er større enn 2 m³ gjelder en rekke krav i forurensningsforskriften kap. 18 (Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall). Forskriftens § 18-4 stiller krav om miljørisikoanalyse etter fastlagte kriterier:

Miljørisikoanalysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen i virksomheten, så som tanker, tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner og eventuelle eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn og luft. Miljørisikoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen. Den ansvarlige for lagringen skal sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoanalysen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene. Miljørisikovurderingen skal evalueres minst en gang i året og om nødvendig oppdateres. Ved endrede lagringsforhold eller andre endringer som kan påvirke miljørisiko, skal miljørisikoanalysen revideres.

Virksomheten kunne dokumentere risikovurderinger for miljø som inkluderte mulige uønskede hendelser i tankfarmen. Dokumentasjonen som ble lagt fram oppfylte imidlertid ikke kravet om vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

En veiledning til tankforskriften (forurensningsforskriften kapittel 18) kan lastes ned fra Miljødirektoratets nettside (<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/april-2016/veiledning-til-tankforskriften/>). I veiledningas punkt om dokumentasjon heter det at *Omfang og format på dokumentasjonen må være tilpasset virksomhetens størrelse og kompleksitet*. I tankfarmen til Ellingsen Seafood AS er det flere andre tanker (med prosessavløpsvann og ensilasje), og det er bare maursyretanken som er omfattet av kravene i tankforskriften. Maursyretanken er dobbeltvegget, i tillegg er tankfarmen omgitt av en renne som vil fange opp eventuelle lekkasjer og lede eventuelle utslipp ned i en samleikum. Maursyre er vannløselig og lett nedbrytbart, så et eventuelt utslipp av maursyre til sjø kan i høyden gi svært lokale og kortvarige virkninger. Tanklagringen fremstår dermed ikke som uforsvarlig, men Ellingsen Seafood AS må uansett oppfylle tankforskriftens minstekrav til dokumentasjon.

Avvik 4

Virksomheten har ikke fettavskiller i renseanlegget for prosessavløpsvann.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kap. 26 (Forurensninger fra fiskeforedlingsbedrifter) § 26-3

Kommentarer:

Forurensningsforskriftens § 26-3 stiller krav om at store anlegg som bruker råstoff med over 7 % fett skal ha fettavskiller med nærmere angitte spesifikasjoner. Laks er et råstoff som inneholder mer enn 7 % fett. Med «store anlegg» menes anlegg som bruker mer enn 1 000 tonn råstoff per år². I inspeksjonsmøtet opplyste Ellingsen Seafood AS at produksjonen i 2021 var på ca. 12 000 tonn sløyd laks. Lakseslakteriet må dermed regnes som et stort anlegg, som ut fra sitt årsforbruk av råstoff med høyt fettinnhold omfattes av kravet om fettavskiller.

Lakseslakteriet sender prosessavløpsvannet gjennom et filteranlegg med åpning 300 µm. Dette gir en finere siling enn minstekravet i forurensningsforskriftens § 26-3, der det heter at renseanlegget skal ha en effektivitet tilsvarende silanlegg med spalteåpning på 1 mm eller mindre. Ellingsen Seafood AS har fått gjennomført målinger som indikerer at fettinnholdet i det rensede utslippet er så lavt at den praktiske nytten av en fettavskiller vil være liten.

Statsforvalteren har myndighet til å vedta unntak fra bestemmelsene i forurensningsforskriftens kapittel 26³. Et slikt unntak kan gis med relevante vilkår, som for eksempel en grenseverdi for utslippets fettinnhold. Ellingsen Seafood AS må enten rette seg etter kravet

---

² Forurensningsforskriften § 26-1

³ Hjemmelen for unntak er i forurensningsforskriften § 26-9

om fettavskiller eller sende Statsforvalteren søknad om unntak fra kravet i forurensningsforskriften § 26-3. En slik søknad bør beskrive dagens renseanlegg og utslippspunkt samt dokumentere målinger av utslippets fettinnhold de to siste år.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Måleprogrammet bør konkretisere hva som skal skje etter at vannprøven er samlet opp i flaske.

Kommentarer:

Ellingsen Seafood AS har oppfylt kravet om måleprogram i forurensningsforskriften § 26-5 b andre ledd. Der heter det at virksomheten skal iverksette *et måleprogram for kontrollmåling av utslipp til vann*. Måleprogrammet skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Det dokumenterte måleprogrammet hos Ellingsen Seafood AS beskriver når det skal tas prøver, hvilke analyser som skal gjennomføres og hvordan vannprøvene skal tas. Vi anmerker at dokumentasjonen også bør beskrive hvordan prøven skal håndteres etter at den er tatt. Prosedyren for prøvetaking/prøvehåndtering bør blant annet beskrive eventuelle krav til oppbevaringstemperatur, hvor lenge prøven kan oppbevares før den må sendes og om det er spesielle krav til forsendelsesmåte.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)